

Dave Grohl
VYPRAVĚČ

Příběhy o životě a hudbě

VYPRAVĚČ

Děkuji celé řadě fotografů a fotografek za poskytnutí snímků,
které nesmírně obohacují příběhy na následujících stránkách.

Stránky 1, 10, 16, 28, 35, 38, 41, 56, 68, 74, 81, 86, 102, 120, 127, 139, 164, 178, 182,
188, 192, 244, 256, 277 a 356: osobní archiv autora; stránky 2, 14, 240 a 368:
Magdalena Wosinská; strana 6: Kevin Mazur; strana 61: osobní archiv autora /
Ruthless Records; stránky 105, 106, 109, 110, 113 a 114: Virginia Grohlová; stránky
152 a 159: Charles Peterson; strana 192: John Silva / SAM; stránky 208, 212,
230, 232, 233, 269, 295 a 299: Danny Skob; stránky 237, 316, 336 a 348: Jordyn
Blum; strana 251: Mary McCartney; strana 282: Ross Halfin; strana 320: Brantley
Gutierrez; strana 366: Andreas Neumann.

Copyright © 2021 by David Eric Grohl
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Michal Čermák, 2022
Cover © Jeanne Reina, 2022
Cover Photo © Magdalena Wosinska, 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-2900-5 (pdf)

Dave Grohl

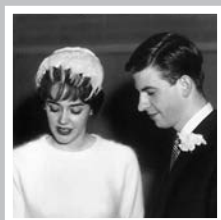
VYPRAVĚČ

Příběhy o životě a hudbě

Obsah

ÚVOD: Dejte to nahlas 7

ČÁST PRVNÍ: PŘÍPRAVA SCÉNY

DNA nelže 13

Sandí a moje zlomené srdce 27

Jízvy jsou uvnitř 37

Tracey je punrockerka 53

Seance Johna Bonhama 65

ČÁST DRUHÁ: GRADACE

Koukej se chovat slušně 77

Jasně, chci být tvůj pes! 101

Každý den je nepopsaná stránka 119

Je to napořád 135

Bylí jsme obklíčení a nebylo úniku 149

Trhliny 161

ČÁST TŘETÍ: OKAMŽIK

Je pryč 181

Lamač srdcí 191

Sladká Virginie 207

Tohle jsem chtěl 227

ČÁST ČTVRTÁ: KŘIŽOVÁNÍ

- Přes most do Washingtonu 243
Jízda pod vlivem 255
Život nabíral na obrátkách 273
Swingový tanec s AC/DC 289
Návraty inspirace 303

ČÁST PÁTÁ: ŽIVOT

- Příběhy na dobrou noc s Joan Jett 319
Tanec tatínka s dcerou 329
Moudrost Violet 345

- Závěr: Další krok na cestě 355
Poděkování 369

Virginii Grohlové.

Bez ní by mé příběhy byly úplně jiné.

Jordyn Blumové.

Bez tebe by můj příběh nikdy nebyl tak krásný
a tak napínavý.

Violet, Harper a Ofélii.

Ať je každý z vašich příběhů stejně jedinečný
a úžasný, jako jste vy.

ÚVOD:

Dejte to nahlas

Někdy zapomínám, že jsem zestárl.

Jako by se mnou moje srdce a moje mysl hrály krutou hru a šálily mě iluzí mládí. Každý den tak vítám svět idealistickým, rošťáckým očima vzpurného dítěte, které nachází štěstí v těch nejjednodušších věcech. Stačí letný pohled do zrcadla, abych si připomněl, že už nejsem ten malý kluk s lacinou kytarou a hromadou desek, který hodiny a hodiny o samotě cvičí a doufá, že jednoho dne nechá za sebou všechnu beznaděj a ztrhanost virginského maloměstského života. Ne. Teď se na mě trochu unaveně kření chlápek s otlučenými zuby, poznamenanými lety zpívání do mikrofonů. Vidím těžké pytle pod očima, za něž vděčím desetiletím jet lagu a ochotě obětovat spánek, jen abych mohl zažít další drahocennou hodinu. Vousy mám plné šedin. A jsem za to všechno vděčný.

Před lety mě požádali, abych vystoupil na charitativním koncertu 12-12-12 Hurricane Sandy v New Yorku. Konal se v Madison Square Garden a sešly se na něm právě legendy: Paul McCartney, Rolling Stones, The Who, Roger Waters a nespočet dalších zvučných jmen. V jednu chvíli se mě pořadatelé zeptali, jestli bych

se v zelené místnosti nepřipojil k těmto věhlasným osobnostem. Měli jsme se tam vyfotit s fanoušky, kteří na akci přispěli obzvláště štědrě. Byl jsem tím poctěn, s radostí jsem vyhověl a vydal se bludištěm zákulisních chodeb. Představoval jsem si místnost plnou ikon rokenrolu, jak stojí v řadě jako na třídní fotce, ohozy samá kůže a k tomu britský přízvuk. Když jsem vstoupil, překvapilo mě, že tam byli jen dva z účinkujících, stáli na opačných koncích místnosti. Jeden měl nablýskaný vzhled zbrusu nového luxusního auta. Dokonale obarvené vlasy, opálení ze spreje a čerstvě zrenovovaný úsměv, který připomínal právě otevřený balíček žvýkaček (byl to zjevný pokus zvrátit působení let, měl ale zcela opačný účinek; svému nositeli přivodil vzezření staré zdi natřené příliš mnoha vrstvami barvy). Druhý zas vypadal jako staré, vyjeté žihadlo. Šedivé vlasy jako dráty, hluboké vrásky vyryté do zachmuřeného obličejce, zuby, co mohly klidně patřit Georgi Washingtonovi, a černé tričko obepínající masivní hrud tak těsně, že jste okamžitě poznali, že tohle je člověk, který to vážně má na salámu.

Náhlé prozření je možná trochu kliše, ale v ten okamžik jsem uviděl svou budoucnost. Rozhodl jsem se, že budu následovat druhý příklad. Že nadcházející roky oslavím tím, že přijmu daň, kterou si na mně vyberou. Že budu usilovat o to, abych se stal prorezlým žihadlem, bez ohledu na to, kolikrát budu cestou potřebovat roztlačit. Ne všechno se přece musí blýskat. Když necháte kytaru Pelham Blue Gibson Trini Lopez padesát let v pouzdře, bude vypadat, jako by ji právě dovezli z továrny. Ale když ji vezmete do ruky, ukážete ji slunci, necháte ji dýchat, zapotíte se s ní a budete na ni kurva HRÁT, časem se na jejím laku utvoří jedinečný odstín. A každý nástroj stárne úplně jinak. Pro mě je tohle krása. Ne lesk prefabrikované dokonalosti, ale opotřebovaná krása jedinečnosti, času a moudrosti.

Jako zázrakem zůstala moje paměť relativně nedotčená. Už od dětství jsem svůj život vždycky měřil ne v měsících nebo letech, ale v hudbě. Moje mysl si vybaví konkrétní čas a místo díky albům

a kapelám. Mohl bych vám říct úplně vše o okamžiku, kdy se mi do duše vkradly první tóniny písně, a to od těch, které jsem slyšel v 70. letech v rádiu, až po ty, které jsem zažil z pódia. Někomu se vzpomínky vybaví díky chuti, někomu zase zrakem nebo čichem. Na mou paměť oproti tomu blahodárně působí zvuk – v hlavě mi neustále hraje nedokončený mixtape, který jen čeká na odeslání.

Nikdy jsem nepatřil ke sběratelům „věcí“, sbírám spíš okamžiky. Díky tomu se mi život přehrává před očima i v uších každý den. V této knize jsem se pokusil zachytit některé z těchto okamžiků tak dobře, jak to jen svedu. Tyto vzpomínky mého života jsou samozřejmě plné hudby. A někdy bývají sakra hlasité.

Tak to dejte nahlas a zaposlouchejte se se mnou.

ČÁST PRVNÍ:

PŘÍPRAVA
SCÉNY

DNA
NELŽE

„Tati, chci se naučit hrát na bicí.“

Věděl jsem, že to přijde. Předě mnou stojí moje osmiletá dcera Harper a zírání na mě svými velkými hnědými očima, stejnými, jako má Cindy Lou Who z filmu *Jak Grinch ukradl Vánoce*, a drobnými ručičkami nervózně svírá moje otlučené paličky. Moje prostřední dítě, moje menší já, dcera, která se mi fyzicky nejvíc podobá. Vždycky jsem tušil, že se jednou bude zajímat o hudbu, ale... bicí? Nevěřil bych, že začne až takhle od píky.

„Bicí?“ odpověděl jsem nevěřičně.

„Jo!“ vypískla a obdařila mě zářivým úsměvem. Chvilí jsem přemýšlel, a když se ve mně nastřádalo dost nervózní sentimentality, zeptal jsem se: „Dobře... a chceš, abych tě to naučil?“ Nožky v kostkovaných teniskách Vans opatrně přešlápaly, Harper stydlivě přikývla a řekla: „M-hm,“ a mě okamžitě zaplavila vlna otcovské pýchy. Obličej se mi rozjasnil úsměvem. Objali jsme se, chytili se za ruce a zamířili nahoru do méj pracovny, kde jsem měl starou bicí soupravu. Je to vzpomínka, která mi zůstane navždy, přeslazený okamžik jako z přání koupeného v obchodě nebo z reklamy během sportovního šampionátu. (Takové, ze které by si začal i ten nejtvrďší fanoušek monster trucků slzet do omáčky na křídýlka.)

Vstoupili jsme do pracovny a já si v tu chvíli vzpomněl, že jsem nikdy nechodil na žádné formální lekce, takže nemám ani ponětí, jak někoho učit hrát na bicí. Strukturované výuce hudby se nejvíc

přiblížilo několik hodin strávených s výjimečným jazzovým bubeníkem, jistým Lennym Robinsonem, jehož jsem vídal každou neděli odpoledne vystupovat v jednom malém washingtonském klubu jménem One Step Down. Je to starý klub na Pennsylvania Avenue kousek od Georgetownu a nekonala se v něm jen představení zavedených jmen, ale každý víkend tam probíhaly také jazzové workshopy, při nichž místní kapela (vedená místní jazzovou legendou Lawrenceem Wheatleym) odehrála několik kousků pro setmělý a přeplněný sál a pak vyzvala začínající hudebníky, aby s ní jamovali na pódiu. Byl jsem tehdy v osmdesátých letech teenager a workshopy se pro mě a mou matku staly nedělním rituálem. Seděli jsme u malého stolku, objednávali si pití a předkrmy a celé hodiny sledovali tyto hudební mistry při práci a kochali se nádhernou improvizací svobodou tradičního jazzu. Nikdy nebylo jasné, co mezi těmi holými cihlovými stěnami čekat, zatímco se vzduchem převaloval kouř a slyšet byla jen hudba z maličkého pódia (mluvit bylo přísně zakázáno). V té době mi bylo patnáct let a byl jsem posedlý punkrockem. Poslouchal jsem jen tu nejrychlejší a nejhluchnější hudbu, co jsem našel, ale

přesto jsem se nějak dokázal napojit na emocionální prvky jazzu. Na rozdíl od konvencí moderního popu (jímž jsem se vzpouzel stejně jako ten kluk v kostele z filmu *Satan přichází*) byla v chaotické tapiserii jazzové kompozice krása a dynamika, kterou jsem dokázal ocenit. Někdy byla strukturovaná, jindy ne. Ze všeho nejvíc jsem ovšem miloval bubnování Lennyho Robinsona. To bylo něco, co jsem na punkrockovém koncertě ještě neviděl. Hřmotný projev s ladnou přesností; díky němu to všechno vypadalo tak jednoduše (teď už vím, že to jednoduché vůbec není). Bylo to pro mě jakési hudební probuzení. Sám jsem se učil na bicí na špinavých polštářích ve svém pokoji jen po sluchu a nestál nade mnou nikdo, kdo by mi říkal, co je „správně“ nebo „špatně“. Moje bubnování bylo divoké a nedůsledné. *Byl jsem jako Animal ze seriálu Muppets, chyběly mi jen ty kotlety.* Lenny byl samozřejmě dobře školený umělec a já jsem nad jeho citem a přesností jenom žasl. Mými tehdejšími „učiteli“ byly punkrockové desky: rychlé, disonantní a hlučné nahrávky, které by sice většina lidí nepovažovala za klasické, ale jejich drsná genialita byla přesto nepopíratelná. Těmto neopěvovaným hrdinům undergroundové punkrockové scény budu navěky vděčný: bubeníkům jako Ivor Hanson, Earl Hudson, Jeff Nelson, Bill Stevenson, Reed Mullin, D. H. Peligro, John Wright... (ten seznam je bolestně dlouhý). Ozvěny jejich práce můžete dodnes slyšet v mé hudbě. Jejich nesmazatelný otisk se dostal do skladeb jako „Song for the Dead“ od Queens of the Stone Age, „Monkey Wrench“ od Foo Fighters, nebo dokonce „Smells Like Teen Spirit“ od Nirvany (pro představu jsem vybral jen několik z nich). Všichni tito hudebníci byli zdánlivě na hony vzdálení Lennyho stylu, ale jedno měli společné – ten stejný pocit krásného, strukturovaného chaosu, který jsem si každou neděli užíval v One Step Down. A toho jsem se pak sám snažil dosáhnout.

Jednoho vlahého letního odpoledne jsme se s matkou rozhodli oslavit její narozeniny návštěvou jazzového workshopu. Záhy se z toho stala naše společná tradice a dodnes na to rád

vzpomínám. Nikdo z mých kamarádů netrávil takhle čas s rodiči, a už vůbec ne na jazzovém večírku v klubu v centru Washingtonu, nabyt jsem tedy dojmu, že máma je od přírody cool, a tohle byl jen další způsob, jak posílit náš vztah. Patřil jsem ke generaci X, takže všude byly jen rozvody, všechno bylo dysfunkční, zatímco já a máma jsme vlastně byli... přátelé. A stále jsme! Toho dne, po několika talířích hranolků a pár setech kvartetu Lawrence Wheatleyho, se na mě máma obrátila a zeptala se: „Davide, nešel by sis sednout ke kapele? Jako dárek k mým narozeninám?“ Teď už si přesně nevzpomínám, jak jsem jí odpověděl, ale jsem si jistý, že to bylo něco ve smyslu: „Ty ses snad zbláznila!“ Hrál jsem na bicí (polštáře) teprve pár let a všechno, co jsem uměl, jsem se naučil ze starých poškrábaných punkrockových desek. Nebyl jsem ani zdaleka připravený na to, abych se postavil na vlastní nohy a začal hrát JAZZ s těmihle borci. Byl to naprosto nesrozumitelný požadavek. Bylo to, jako by mě předhodila lvům. Nemohlo to dopadnout dobře. Ale... byla to taky moje máma, máma tak pohodová, že mě sem přivedla. Takže...

Neochotně jsem souhlasil, pomalu jsem se zvedl od našeho malého stolu a propletl se davem jazzových nadšenců ke kávu potřísněnému registračnímu listu vedle pódia. Byly na něm dvě kolonky: „Jméno“ a „Nástroj“. Přečetl jsem si jména ostatních, podle všeho zkušených hudebníků na seznamu a svižně jsem propiskou načmáral „David Grohl – bicí“. Připadalo mi, jako bych si podepisoval rozsudek smrti. Doklopýtal jsem zpátky k našemu stolku a cítil jsem, jak se na mě přitom všichni dívají. Jen co jsem se usadil, okamžitě jsem se skrz roztrhané džíny a punkrockové oblečení začal ukrutně potit. Co jsem to udělal? Z tohohle přece nemůže vzejít nic dobrého! Minuty mi připadaly jako hodiny, jeden skvělý hudebník střídal dalšího, aby poctil ty posvátné zdi klubu a náročné uši zdejšího obecnstva. Žádný z nich se mezi těmi jazzovými borci nemusel stydět. Každým okamžikem jsem si byl méně a méně jistý. Žaludek se mi svíral, dlaně se mi potily a srdce mi bušilo. Seděl jsem tam jako na trní, snažil se ze

všech sil sledovat jejich ohromující rytmus a hlavou mi běželo, jak proboha udržet krok se schopnostmi těch hudebních géniů, kteří tu každý týden zdobí pódium. *Prosím, ať nejsem další na řadě*, pomyslel jsem si. *Prosím, Bože...*

Zanedlouho se z reproduktorů ozval hluboký baryton Lawrence Wheatleyho a pronesl děsivá slova, která mě dodnes pronásledují: „Dámy a pánové, přivítejte prosím... bubeníka... Davida Grohla.“

Nejistě jsem vstal a sklidil potlesk, ten ale rychle utichl s tím, jak lidé zhodnotili, že zjevně nejsem ostřílený jazzman, ale spíš hubený pankáč z předměstí s legračními vlasy, špinavýma converskama a tričkem kapely Killing Joke. Kapela se zatvářila, jako by na jeviště přicházela sama Smrt. Došel jsem k nim a velký Lenny Robinson mi podal své paličky, zatímco jsem se neochotně usadil na pódiu. Poprvé jsem viděl sál z jeho perspektivy. Už jsem nebyl chráněný bezpečím matčina stolu plného občerstvení, teď jsem byl doslova v horkém křesle. Seděl jsem tam celý ztuhlý a ozářený světly jeviště. Upřené oči publika jako by mi říkaly: „Tak jo, chlapče... ukaž, co v tobě je.“ Kapela odpočítala začátek a spustila něco, co jsem nikdy nehrál (tj. jakoukoli jazzovou skladbu), a já se snažil ze všech sil, abych jen udržel rytmus a neomdlél v kaluži vlastních zvratků. Žádné sólo, žádná parádička. Jen držet tempo a neposrat to. Naštěstí to bylo v mžiku za mnou (bez zvratků) a nic zvláštního se nestalo. Na rozdíl od většiny hudebníků, co ten den vystupovali, jsem dostal překvapivě krátkou píseň (což určitě nebyla náhoda). No vidíte! Měl jsem hotovo a odcházel jsem s úlevou, jakou člověk cítí, když má za sebou čištění kanálku. Vstal jsem od bicích a se suchem v ústech a nervózním úsměvem na tváři poděkoval kapele a rozpačitě jsem se uklonil. Kdyby mi jen kapela mohla vidět do hlavy, pochopila by tento bláznivý, zoufalý čin. Každá špetka dobré vůle v srdcích těchto ubohých hudebníků mi nevědomky umožnila, abych dal mámě dárek k narozeninám, na který nikdy nezapomene (ke zděšení asi pětasedmdesáti platících diváků),

což pro mě znamenalo víc než jakékoli ovace vestoje. Zahanbeně jsem se vrátil k našemu stolku s předkrmy a pomyslel jsem si, že mám před sebou ještě dlouhou, dlouhou cestu, než se budu moct považovat za opravdového bubeníka.

To osudné odpoledne ve mně zažehlo oheň. Tento neúspěch mi dal motivaci naučit se hrát na bicí od někoho, kdo ví, co dělá, a ne se jen tvrdohlavě snažit přijít na to sám na podlaze v ložnici. Na mysli jsem měl jen jednoho člověka, který mi mohl ukázat, jak na to: velkého Lennyho Robinsona.

O pár týdnů později jsme se s mámou znovu vydali do One Step Down. Sebral jsem v sobě tolik naivní odvahy, kolik jsem dokázal, a odchytil jsem Lennyho cestou na záchod. „Promiňte, pane. Učíte na bicí?“ zamumlal jsem tak přesvědčivě, jak to šlo. „Jasně, беру si třicet babek za hodinu,“ řekl. Cože? Třicet dolarů za hodinu? To znamená posekat šest trávníků v dusivém virginském vedru! To je mzda za víkend práce v Shakeyho pizzerii! To jsou čtyři géčka trávy, kterou bych ten týden musel oželet. DOHODNUTO. Vyměnili jsme si telefonní čísla a domluvili si schůzku. Byl jsem na cestě stát se novým Genem Krupou! Nebo jsem v to alespoň doufal... Do našeho springfieldského domu o rozloze sto dvacet metrů čtverečních by se celá souprava bicích ani náhodou nevešla (proto jsem měl ve své malé ložnici jen provizorní cvičební soupravu z polštářů). Pro tuto příležitost jsem si ovšem vypůjčil velice lacinou soupravu značky Tama, jež se obvykle nacházela ve cvičebně mojí kapely Dain Bramage. Ani zdaleka nedosahovala Lennyho kalibru. Neobratně jsem ty špinavé bicí postavil do obývacího pokoje před naši hifi věž a pořádně jsem je vzal leštěnkou, kterou jsem našel pod kuchyňským dřezem. Pak jsem netrpělivě očekával jeho příjezd a doufal, že mistra brzy uslyší hrát všichni naši sousedi... a pomyslí si, že jsem to byl já!

„Už je tady! Je tady!“ Když vjel na naši příjezdovou cestu, vykřikl jsem, jako kdyby se právě objevil Santa Claus. Stěží jsem se uklidnil, přivítal ho ve dveřích a pozval ho do našeho malého obývacího pokoje, kde se leskly bubny, stále páchnoucí sotva

zaschlou leštěnkou. Posadil se na stoličku, prohlédl si nástroje a začal pálit ty samé neuvěřitelné riffy, které jsem už tolikrát předtím slyšel v jazzovém klubu. Viděl jsem jen rozmazané ruce a paličky, jak víří v dokonalém rytmu. Stál jsem tam s otevřenou pusou a nemohl uvěřit, že se to děje na stejném koberci, na kterém jsem celý svůj život snil, že se jednou stanu prvotřídním hudebníkem. Konečně se to stalo. Tohle byl můj osud. Už brzy budou jeho riffy mé a já se stanu příštím Lennym Robinsonem.

„No tak jo,“ řekl, když dohrál. „Ukaž, co umíš.“

Sebral jsem veškerou odvalu a začal hrát svůj mix nejlepších hitů, které jsem okoukal od svých punkrockových hrdinů. Tloukl jsem do té laciné bicí soupravy jako hyperaktivní dítě při záchvatu vzteku. Výsledkem byl výbuch čehosi syrového bez sebemenšího rytmu. Lenny mě pozorně sledoval a přísný pohled na jeho tváři prozrazoval, kolik práce ho se mnou ještě čeká. Po několika kakofonických minutách katastrofálního sólování mě zastavil a řekl: „Tak, čím bych měl začít... No, držíš paličky obráceně.“ To byla lekce číslo jedna. Rozpačitě jsem je chytil za správný konec a omluvil se za tu školáckou chybu. Držel jsem je obráceně, protože jsem si myslel, že tlustý konec paličky udělá při úderu do bubnu větší ránu. To se mi hodilo, když jsem do nich tloukl jako blázen. Neuvědomil jsem si ovšem, že je to úplný protiklad správného jazzového bubnování. Já hlupák. Potom mi Lenny ukázal tradiční způsob držení paličky: vzal jsem paličku do levé ruky a prostrčil si ji pod palec a prostředníček, tak jako to dělali všichni velikáni před ním a rozhodně i přede mnou. Tato jednoduchá změna zahodila všechno, co jsem se do té doby o bubnování naučil, a já díky tomu hrál asi tak dobře, jako kdybych se učil chodit po probuzení z desetiletého kómatu. Už jenom udržet paličky tímhle novým způsobem v ruce nebylo vůbec snadné, Lenny mi ale začal ukazovat jednoduché údery na cvičné podložce. Pravá-levá-pravá-levá. Pomalé údery do podložky, jeden za druhým, abych našel tu správnou rovnováhu. Pravá-levá-pravá-levá. Znovu. Pravá-levá-pravá-levá. Lekce rychle

utekla a v tu chvíli jsem si uvědomil, že se sazbou třicet dolarů za hodinu by pro mě bylo levnější jít na Univerzitu Johnse Hopkinse a stát se posraným mozkovým chirurgem než se naučit hrát na bicí jako Lenny Robinson. Předal jsem mu peníze, poděkoval mu za jeho čas a bylo to. Moje jediná lekce hry na bicí.

„Dobře... takže tohle je kopák. Nohu dej sem,“ řekl jsem Harper a její malá teniska spočinula na basovém pedálu. „Tohle je hajtka, druhá noha patří sem.“ Posadila se za bicí s paličkami v rukou, připravená do akce. Vůbec jsem nevěděl, co dělám, a rychle jsem si v duchu projel všechny ty matoucí kecy vpravo-vlevo-vlevo, o které se se mnou podělil Lenny Robinson (ve vsí úctě, Lenny), a rovnou jsem ji začal učit rytmus. „Ummm...“

„Dobře... tak tohle je jednoduchý rytmus kopáku a virblu...“ Po pár obtížných pokusech jsem ji zastavil. „Počkej, hned jsem zpátky,“ řekl jsem a vyběhl z místnosti. Věděl jsem, co potřebuje. Nebyl jsem to já. Bylo to *Back in Black* od AC/DC.

Pustil jsem titulní skladbu a řekl jí, ať poslouchá. „Slyšíš to?“ zeptal jsem se. „To je kopák. A tohle je hajtka. A tohle je virbl.“ Pozorně poslouchala a začala hrát. Tempo držela dost přesně a každý bubeník ví, že to je polovina úspěchu. Měla v sobě přirozeně zabudovaný metronom, a jakmile se naučila správnou koordinaci pohybů, začala hrát s velkým nasazením a citem. Srdce se mi rozbušilo pýchou a začal jsem vyskakovat radostí, pohazovat hlavou a zpívat, zatímco Harper hrála. Pak mě zarazilo něco zvláštního: její držení těla. Její široká záda byla mírně prohnutá dopředu, paže a hubené lokty posazené trochu ven, brada zvednutá nad virbl... a já to najednou viděl. *vypadala přesně jako já, když jsem v jejím věku hrál na bubny.* Připadal jsem si, jako bych cestoval časem a zároveň měl mimotělní zážitek. V tentýž okamžik. A nejen to. Tady sedělo moje malé já, moje usměvavé dvojče, které se učilo hrát na bicí přesně tak jako já před pětatřiceti lety: tím, že poslouchala hudbu s rodičem. Vlastně jsem nebyl překvapený. Jak už jsem řekl, vždycky jsem věděl, že to přijde.

V předmluvě k mámině knize *Z kolébky na jeviště* jsem napsal, že tyto hudební instinkty podle mě nejsou žádnou záhadou, ale spíš jakýmsi předurčením, které sídlí kdesi hluboko v genetické informaci a čeká, až ho odemkneme. Napsal jsem: „DNA je zázračná věc. Každý z nás v sobě chemicky nese vlastnosti lidí, které jsme nikdy nepotkali. Nejsem žádný vědec, ale věřím, že mé hudební schopnosti jsou důkazem toho, že to tak je. Nejde o nic zázračného. Je to zcela skutečné. Je to něco, co vychází zevnitř. Ten den, kdy jsem vzal kytaru a zahrál ‚Smoke on the Water‘ od Deep Purple jen podle sluchu, jsem zjistil, že potřebuju jen své geny a spoustu trpělivosti (které měla moje máma zjevně nadbytek). Uši, srdce i mysl mám po někom. Po někom, kdo sdílel stejnou lásku k hudbě a písničkám. Mým požehnáním je genetická symfonie, která jen čeká, až se bude moct představit světu. Stačila jediná jiskra.“

V případě Harper ta „jiskra“ přišla den předtím. Seděla v nočním klubu Roxy na Sunset Boulevard a sledovala svou starší sestru Violet, jak v úctyhodném věku jedenácti let hraje svůj první klubový koncert.

Ano, i u ní jsem věděl, že to přijde. Violet byla velice výřečné dítě. Mluvila srozumitelně už ve třech letech a disponovala slovní zásobou mnohem staršího dítěte. Ještě jako malá často ohromovala nic netušící číšníky v restauracích krásně artikulovanými otázkami typu: „Promiňte, pane? Mohla bych dostat ještě trochu másla na chleba?“ (Pokaždé jsem se skoro pochcal smíchy, když jsem sledoval lidi, jak koukají, jako by byli svědky břicho-mluveckého vystoupení.) Jednou se doma u stolu kvůli něčemu vztekala a já se ji snažil uklidnit slovy: „Poslyš, to je v pořádku, každý se někdy naštvě. Dokonce i já se někdy naštvu!“, na což ona odpověděla: „Já se nezlobím! Jsem jenom FRUSTROVANÁ!“ (Ten rozdíl pořád nechápu, ale Violet zřejmě ano.) Nakonec jsem si uvědomil, že má skvělou sluchovou paměť a vyvinutý smysl pro rozpoznávání melodií, které díky tomu snadno z paměti napodobovala. Brzy nato začala dělat přízvuky na přání a zcela

bezchybně napodobovala Iry, Skoty, Angličany, Italy a tak dále, a to vše ještě předtím, než vyrostla ze své upatlané autosedačky.

Netrvalo dlouho a Violetina láska k hudbě vyladila její sluch na výšku tónu, tóninu a barvu. Vždycky když si na zadním sedadle zpívala, mohl jsem slyšet, že si všímá jemných detailů ve zpěvu svých oblíbených zpěváků. Harmonie Beatles, vibrato Freddieho Mercuryho, duše Amy Winehouse (ta mi v paměti utkvěla snad nejlíp, protože není nic lepšího než slyšet svou pětiletou dceru zpívat „Rehab“, zatímco má na sobě pyžamo *Yo Gabba Gabba!*). Bylo jasné, že má dar. Teď už bylo jen otázkou času, kdy v sobě najde jiskru.

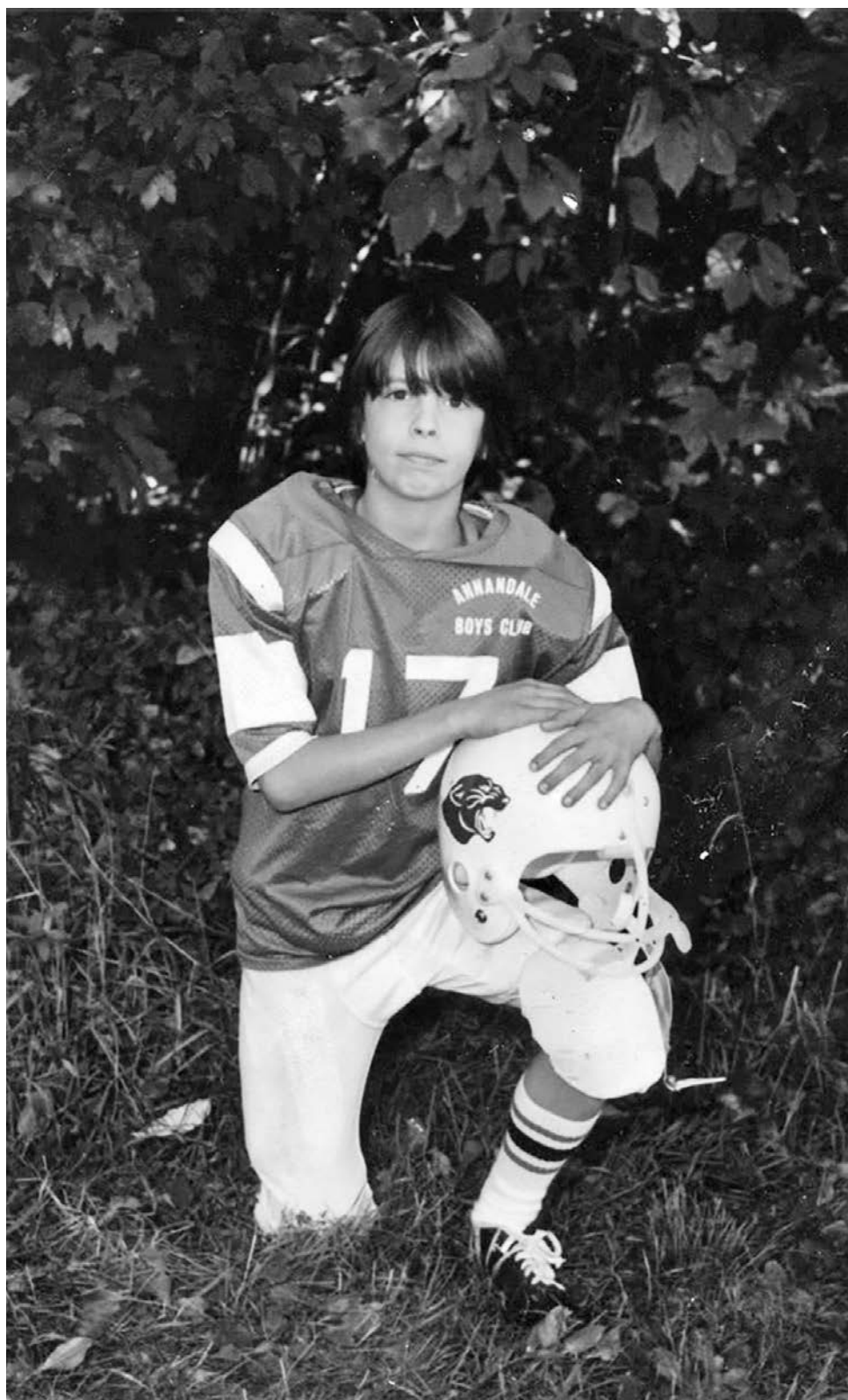
Z této jiskry se nakonec stal plamen a nadále ji už hudba vedla životem. Časem se svými spolužáky založila rockovou kapelu. S každým dalším rokem byla lepší a víc sebevědomá. Každé další vystoupení tříbilo její hudební sluch, Violet zpívala všechno možné od Arethy Franklinové až po Ramones a na své cestě za inspirací postupně rozšiřovala svůj záběr. Její genetická symfonie vyrazila na turné a my všichni jsme mohli jen sedět a poslouchat. Tohle je koneckonců něco, co přichází zevnitř.

V den jejího vystoupení v Roxy na Sunset Boulevardu, prvního „oficiálního“ koncertu s její kapelou, jsem seděl s rodinou v publiku. Z jejího setu se mi nejlíp líbily „Don't Stop Believin'“ od Journey, „Hit Me with Your Best Shot“ od Pat Benatar a „Sweet Child O' Mine“ od Guns N' Roses, ale během koncertu jsem se musel zastavit a prožívat ten okamžik. Harper seděla vedle mě a oči měla plné snů o tom, že se stane hudebnicí, na druhé straně zas moje máma hrdě přihlížela dalšímu koncertnímu vystoupení nové generace naší rodiny, jak předvádí svou duši místnosti plné cizích lidí. Byl to hluboký zážitek, nejlépe vystižený textovou zprávou, kterou mi máma poslala den nato: „Teď už víš, jaké to je, sedět nervózně v publiku, když TVOJE dítě vystoupí v tričku, džínách a legračním účesu na pódium, aby poprvé v životě následovalo svou životní vášeň.“ Měla pravdu. *NEJDE O NIC ZÁZRAČNÉHO. JE TO ZCELA SKUTEČNÉ.*

Od té doby jsem měl už mnohokrát možnost vystoupit po boku svých dětí před tisíci lidmi po celém světě a pokaždé mě to naplní pocitem podobným té pýše, kterou před mnoha lety cítila moje máma, tehdy v to vlahé letní odpoledne v klubu One Step Down. Je ohromným darem, že můžu být svědkem vášně a odvahy svých vlastních dětí, a doufám, že jednoho dne se i jejich děti vydají tímto směrem a moje dcery pak pocítí stejnou radost a budou opakovat ta samá slova, jaká jsem napsal v mámině knize:

„Kromě biologických informací je tu ještě láska. Něco, co se vymyká veškeré vědě a rozumu. A to je to největší požehnání, které mám. Je to možná ten nejvýznamnější faktor v životě každého člověka. Nepochybně největší múza umělce. A neexistuje taková láska, jako je mateřská láska. To je ta největší píseň života. Všichni jsme zavázáni ženám, které nám daly život. Bez nich by totiž žádná hudba nebyla.“

SANDI
A MOJE
ZLOMENÉ
SRDCE

Jmenovala se Sandi.

A jako první mi zlomila srdce. Psal se rok 1982 a já byl třináctiletý kluk, který nastupoval do sedmé třídy na Holmesově střední škole. Měl jsem se poznat se všemi těmi novými, neznámými tvářemi a byl jsem z toho dost nervózní. Život byl do té doby dost idylický. V Severním Springfieldu jsem vyrůstal obklopen stejnými dětmi, jako jsem byl já. Znal jsem se s nimi od školky a všichni jsme znali naše předměstské bludiště kopců a slepých uliček. Severní Springfield leží jen dvanáct mil jižně od Washingtonu, D. C., a dlouhá léta byl jen venkovskou křižovatkou, dokud ho na konci padesátých a začátkem šedesátých let nerozdělili na parcely a nedali tím vzniknout ulicím lemovaným malými cihlovými domy. Americký sen. Byly tu jen tři typy domů: jednopodlažní ekonomický model, vícepodlažní model *Brady Bunch* a dvoupatrový „párty luxus dům“ (všechny do 160 metrů čtverečních). Stály jeden vedle druhého na miniaturních pozemcích. Zkuste hádat, ve kterém z nich jsem bydlel já. Správně, baby, v tom ekonomickém. Tři ložnice a jedna koupelna skýtaly dost místa na to, aby tam moje matka se zaměstnáním ve školství dokázala pohodlně vychovat (a uživit) dvě děti. Nikdy jsme neměli moc, ale vždycky jsme měli dost. V Severním Springfieldu žila semknutá komunita převážně mladých rodin; všichni si tu viděli do talíře. Byla to komunita, kde vás všichni znali jménem, věděli, v jaké ulici

bydlíte a do kterého kostela od šťavnatého rozvodu vašich rodičů chodíte. Každý blok měl svou vlastní partu ošuntělých chuligánů, kteří terorizovali jinak přívětivé ulice (včetně té mé). Dětství jsem strávil lezením po stromech, žvýkáním tabáku, hrou na honěnou, odpalováním petard, sběrem raků v potocích a sprejováním po zdech. Pravá americká sedmdesátá léta. Kola s banánovými sedadly a vzduchovky. Bylo to něco mezi filmem *Stůj při mně* Roba Reinera a klasikou Tima Huntera *Na břehu řeky*.

Vyhlídka na to, že se přesunu do školy plné dětí z jiných, vzdálených čtvrtí, mi přišla téměř kosmopolitní. Celý svůj dosavadní život jsem ke své základní škole, která byla v podstatě za rohem, chodil pěšky. Na tento další krok jsem se tedy pečlivě připravoval. V outletech u dálnice Pennsylvania Turnpike jsem si koupil pár nových triček a lahvičku Old Spice a těšil jsem se, jak konečně roztáhnu křídla a najdu svoje místo ve světě. Možná pod zářivkami na školní chodbě lemované skříňkami dokonce potkám svou spřízněnou duši z předměstí. Ještě nikdy jsem nebyl zamilovaný, ale věděl jsem, že tam někde je.

Každý den jsem nastupoval do autobusu ve špinavých teniskách a s velkým plastovým hřebenem zastrčeným v zadní kapse manšestrových kalhot. A taky s nadějí, že se dočkám konce vyučování, aniž bych dostal přes hubu nebo mě vyloučili. Byl jsem příšerný student a začínal se ze mě klubat punkrocker. Při sledování *Saturday Night Live* jsem objevil kapely B-52's a Devo a duchovně se napojil na jejich podvratnou, radikální estetiku, takže jsem už i dělal své první malé krůčky ve stínu. *Chtěl jsem sice zapadnout a dosáhnout přijetí ve svém kruhu přátel, v hloubi duše jsem se ale cítil jiný.* Trvalo mi léta, než jsem našel odvalu přijmout vlastní individualitu, ale v té době jsem se uzavíral do sebe a skrýval svou lásku k alternativní kultuře ze strachu, že na mě ostatní děcka budou koukat skrz prsty. Předstíral jsem, že jsem *normální*. Věděl jsem ale, že nejsem předurčený pro studentský klub nebo fotbalový tým. Nikam jsem moc nepatřil, a přitom

jsem jen chtěl, aby mi ostatní rozuměli, a čekal jsem, až někdo přijme moje skutečné já.

A pak jsem ji spatřil.

Sandi byla ta nejkrásnější dívka, jakou jsem kdy viděl. Oči modré jako nebe, světlé vlasy a úsměv tak oslnivý, že by mohl nabít všechny Tesly od Brentwoodu po Peking, kdyby teda v roce 1982 existovaly Tesly. Farrah Fawcettová na ni neměla. Cheryl Tiegsová, můžeš se jít zakopat. Bo Dereková? Christie Brinkleyová? Ani zdaleka. Stáli jsme na opačných koncích přeplněné chodby a v okamžiku, kdy se naše pohledy setkaly, jsem pocítil něco, co se dá nazvat láskou na první pohled. Jako by mi někdo vyrazil dech kladivem. Její krása mě ochromila. Její pohled byl tak pronikavý, že jsem zůstal stát jako solný sloup. Někteří lidé nacházejí anděly ve spálených tortillách. Já jsem našel anděla s leskem na rty v džínách Jordache.

Nebyl jsem žádný casanova. Obří koňské zuby a ošklivá kolena mi v hledání přítelkyně zrovna nepomohly a před ženami jsem byl až bolestně nesmělý. Opačné pohlaví mi projevovalo nanejvýš soucit a rozhodně mě nepovažovalo za kandidáta na nejlepšího cucfleka plesu. Jasně, taky jsem ve sklepě občas hrál flašku, ale George Clooney jsem nebyl. Spíš Barney Fife se skateboardem.

Přesto jsem se setkal se svojí zaslíbenou a nemohl jsem mít klid, dokud nebude mou. Každý den jsem přiběhl ze školy domů, zavřel se u sebe v pokoji, psal pro ni básničky a brnkal na svou kytaru Sears Silvertone, abych si mohl vylít srdce v příšerných melodiích určených jen a jen jí. Stala se mou múzou, mým majákem a já věnoval každý okamžik snění o našem dokonalém, nevyhnutelném souznění. Byl jsem beznadějně zamilovaný a moje vyhladovělé srdíčko určitě nemohlo přežít bez alespoň špetky opětovaného citu. Každý den jsem si v duchu zkoušel své milostné vyznání a po nekonečně dlouhém období bolestně trapných námluv (ručně psané vzkazy předávané mezi třídami, telefonáty po škole...) jsem zmobilizoval dostatek šarmu (a Old Spice), abych ji požádal o vážný vztah. K mému úžasu řekla ano

(do hry se nejspíš opět dostal soucit) a brzy jsme udělali ten velký skok od pouhého chození bok po boku o přestávkách mezi hodinami k chůzi po školní chodbě za ruku. Cítil jsem se jako král. Bůh všech školních exotů. Já, David Eric Grohl, jsem měl oficiálně přítelkyni a byla to ta nejkrásnější dívka na světě... nebo alespoň v ročníku. Konečně jsem našel tu vysněnou spřízněnou duši z předměstí, lásku svého života, člověka, se kterým bych chtěl zestárnout obklopen houfy milujících vnoučat. Našel jsem svoji druhou polovinu. A ona našla tu svou. Nebo jsem si to alespoň myslel. Abych byl upřímný, nejsem si jistý, jestli to vůbec vydrželo týden. Vlastně ani nevím, co se stalo. Z mého pohledu se věci vyvíjely skvěle! Byli jsme mladí, šťastní a svobodní! Jako Burt Reynolds a Loni Andersonová, David Copperfield a Claudia Schifferová, Siegfried a Roy, zkrátka silný pár s nekonečnými možnostmi! Svět byl celý náš a my se mohli těšit na celoživotní vzájemnou oddanost. A pak na mě z ničeho nic spadla MOAB (matka všech bomb):

„Víš... Jsem tu nová... a opravdu se mi nechce se vázat.“

Vůbec jsem to nečekal. Ztuhl jsem v úžasu nad tak ničivou svatokrádeží. Čas se zastavil. V hlavě mi zůstalo prázdno. Hrdlo se mi sevřelo a nemohl jsem dýchat. Celý vesmír jako by mi někdo najednou vyrval zpod nohou a ta slova mnou projela jako ostrí jedovaté kosa, která mě srazila k zemi v hromádce naprosté agonie. Souhlasil jsem a s úsměvem na tváři jen pokrčil rameny, ale uvnitř jsem byl oficiálně mrtvý. Zničený.

Zcela ztracený jsem se vrátil domů ke svým svazkům odporně romantických čmáranic, všechny jsem je sebral a obřadně spálil u oltáře, který jsem pro Sandi postavil v přístřešku pro auto. Dobře, možná jsem je prostě hodil do zasraného koše, ale hlavní bylo, že jsem se zbavil všech těch stránek přeslazených keců a mohl se dál věnovat svému nudnému pubertálnímu životu. Měl jsem tušit, že mě nikdy nebude milovat. Byl jsem koneckonců jen hubený podivín, který poslouchal divnou hudbu a nosil roztrhané Toughskins, kterému nikdo nikdy nemohl rozumět.

Tu noc se mi zdál sen. Byl jsem na obřím pódiu, zaplavený barevnými světly, hrál jsem triumfální kytarové sólo vyprodané aréně plné obdivovatelů a rozpaloval jsem hmatník s takovou zručností, jakou ještě žádný smrtelník nepředvedl. Nadšená odezva publika byla tak ohlušující, že prakticky přehlušila ohromující riffy, jimiž jsem je oblažoval. Při pohledu na tisíce křičících obličejů jsem si najednou všiml Sandi, jak stojí v první řadě a natahuje ruce, aby se mě dotkla, a nekontrolovatelně u toho vzlyká, zjevně pohlcená lítostí nad tím, že mě, největšího rockového superhrdinu na světě, v ten osudný den odkopla (ve snu nám tedy bylo stále třináct). S leknutím jsem se probudil a ten beznadějný pocit smutku a sklíčenosti zmizel. Místo něj mi zůstal pocit vlastní síly a inspirace. *Ležel jsem, díval se na strop a vtom mě napadlo, že mým životním partnerem je možná přece jen moje kytara.* Možná jsem Sandi nepotřeboval. Možná by mi moje Silvertone mohla pomoci vyléčit zraněné srdce. Možná bych se mohl z téhle šlamastyky vypsát. Najednou jsem byl odhodlaný, víc než kdy jindy, splnit si svůj rokenrolový sen.

Tohle je nejspíš ten základní podnět snad ke každé písni, kterou jsem kdy napsal. Samozřejmě ne proto, abych se Sandi pomstil, ale proto, abych ochránil svá nejzranitelnější zákoutí tím, že jako palivo inspirace používám zlomené srdce. Co může být inspirativnější než obnažené nervy zraněného srdce? Svým způsobem si svých četných zlomených srdcí vážím téměř víc než skutečné lásky, která jim předcházela, protože zlomené srdce mi vždycky dokázalo, že stále cítím. Věřte mi, že sladké bodnutí zhrzené lásky je dost silné na to, aby každého autora přinutilo sáhnout po peru a papíru, a on tak našel krásu v bolesti z odmítnutí. A výsledek je často skvělý, protože je to skutečné a kurevsky to bolí. Léta plynula a já i Sandi jsme se každý vydali svou vlastní cestou. Různí kamarádi, různé školy, různé životní plány – nakonec jsme přestali být ve spojení a jeden pro druhého se stali jen vzpomínkami na dětství. Jednou jsem na ni narazil v baru, když